

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 144/12
Λουξεμβούργο, 13 Νοεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-35/11
Test Claimants in the FII Group Litigation κατά Commissioners of Inland
Revenue και The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

Η προβλεπόμενη από το βρετανικό φορολογικό σύστημα εφαρμογή της μεθόδου του συμψηφισμού στα μερίσματα αλλοδαπής προελεύσεως δεν διασφαλίζει ίση φορολογική μεταχείριση με την απορρέουσα από την εφαρμογή της μεθόδου της απαλλαγής στα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως

Το Δικαστήριο διευκρινίζει επίσης το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων

Όταν μια εγκατεστημένη στο Ηνωμένο Βασίλειο εταιρία λαμβάνει μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως δεν οφείλει φόρο εταιριών για τα μερίσματα αυτά (μέθοδος της απαλλαγής). Αντιθέτως, όταν μια ημεδαπή εταιρία λαμβάνει μερίσματα από αλλοδαπή εταιρία υπόκειται σε φόρο εταιριών για τα μερίσματα αυτά. Μπορεί, εντούτοις, να συμψηφίσει με την εν λόγω φορολογική επιβάρυνση τον φόρο που η διανέμουσα εταιρία έχει ήδη καταβάλει στο κράτος της εγκαταστάσεώς της επί των ούτως διανεμηθέντων κερδών (μέθοδος του συμψηφισμού).

Εταιρίες εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίες έλαβαν μερίσματα από θυγατρικές εγκατεστημένες σε άλλο κράτος, αμφισβητούν ενώπιον των βρετανικών δικαστηρίων τη συμβατότητα προς το δίκαιο της Ένωσης της φορολογικής μεταχειρίσεως που επιφυλάσσει η βρετανική ρύθμιση στα μερίσματα αλλοδαπής προελεύσεως. Υποστηρίζουν ότι η εθνική νομοθεσία επάγεται λιγότερο ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση των ημεδαπών εταιριών που έχουν θυγατρικές σε άλλα κράτη.

Κατόπιν αιτήσεως του High Court (Ηνωμένο Βασίλειο), το Δικαστήριο εξέτασε το 2006 την επίμαχη βρετανική νομοθεσία και έκρινε ότι αυτή ήταν αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης από πολλές απόψεις¹. Στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, το βρετανικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει την εν λόγω νομολογία του 2006.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει, κατ' αρχήν, στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν στα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως τη μέθοδο της απαλλαγής και στα μερίσματα αλλοδαπής προελεύσεως τη μέθοδο του συμψηφισμού. Μπορεί πράγματι να γίνει δεκτό κατά κανόνα ότι οι δύο αυτές μέθοδοι είναι ισοδύναμες. Το Δικαστήριο διευκρινίζει, εντούτοις, ότι είναι δυνατό να θιγεί η ισοδυναμία αυτή. Πράγματι, στην περίπτωση διανομής μερισμάτων ημεδαπής προελεύσεως, τα μερίσματα αυτά απαλλάσσονται από τον φόρο εταιριών όσον αφορά τη δικαιούχο εταιρία ανεξαρτήτως του φόρου που πράγματι κατέβαλε η διανέμουσα εταιρία. Αντιθέτως, στην περίπτωση διανομής μερισμάτων αλλοδαπής προελεύσεως, η πίστωση φόρου την οποία δικαιούται η δικαιούχος των μερισμάτων εταιρία εκ της εφαρμογής της μεθόδου του συμψηφισμού καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη του πραγματικού επιπέδου φορολογήσεως των κερδών στο κράτος προελεύσεως.

Συνεπώς, σε μια τέτοια περίπτωση, η φορολογική απαλλαγή των μερισμάτων ημεδαπής προελεύσεως δεν επάγεται καμία φορολογική επιβάρυνση της ημεδαπής εταιρίας που λαμβάνει τα εν λόγω μερίσματα ανεξαρτήτως του πραγματικού επιπέδου φορολογήσεως των κερδών από τα οποία καταβλήθηκαν τα μερίσματα αυτά. Αντιθέτως, η εφαρμογή της μεθόδου του συμψηφισμού

¹ Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006, [C-374/04](#), Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation και [C-446/04](#), Test Claimants in the FII Group Litigation, βλ. επίσης το [ανακοινωθέν τύπου 96/06](#).

στα μερίσματα αλλοδαπής προελεύσεως επάγεται πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση της ημεδαπής δικαιούχου εταιρίας, εάν το πραγματικό επίπεδο φορολογήσεως των κερδών της διανεμούσας μερίσματα εταιρίας είναι χαμηλότερο του προκύπτοντος βάσει του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή που ισχύει για τα κέρδη της ημεδαπής δικαιούχου των μερισμάτων εταιρίας. Αντιθέτως προς τη μέθοδο της απαλλαγής, η μέθοδος του συμψηφισμού δεν παρέχει, συνεπώς, τη δυνατότητα μεταφοράς στη μέτοχο εταιρία του οφέλους που προκύπτει από τυχόν μειώσεις σε προγενέστερο στάδιο του φόρου εταιριών που όφειλε η διανεμόυσα τα μερίσματα εταιρία.

Το Δικαστήριο επισημαίνει, εντούτοις, ότι η ισοδυναμία των μεθόδων της απαλλαγής και του συμψηφισμού δεν διακυβεύεται, εκ προοιμίου, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες απαλλάσσονται του φόρου μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως ενώ τα κέρδη από τα οποία καταβλήθηκαν τα μερίσματα αυτά δεν φορολογήθηκαν στην πραγματικότητα στο σύνολό τους βάσει συντελεστή αντίστοιχου προς τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή. Εντούτοις, βάσει των στοιχείων που παρέσχε το High Court, το πραγματικό επίπεδο φορολογήσεως των κερδών των εγκατεστημένων στο Ηνωμένο Βασίλειο εταιριών είναι στην πλειονότητα των περιπτώσεων χαμηλότερο του προκύπτοντος βάσει του ισχύοντος στο εν λόγω κράτος μέλος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή της μεθόδου του συμψηφισμού στα μερίσματα αλλοδαπής προελεύσεως, όπως προβλέπει η επίμαχη ρύθμιση, δεν διασφαλίζει ίση φορολογική μεταχείριση προς την απορρέουσα από την εφαρμογή της μεθόδου της απαλλαγής στα μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως, με αποτέλεσμα η βρετανική ρύθμιση να πρέπει να χαρακτηριστεί ως απαγορευμένος από τη ΣΛΕΕ περιορισμός στην ελευθερία εγκαταστάσεως και στις κινήσεις κεφαλαίων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο περιοριστικά μέτρα ο σκοπός που επιδιώκει η εθνική ρύθμιση, ο οποίος συνίσταται στη διατήρηση της συνοχής του εθνικού φορολογικού συστήματος. Υπογραμμίζει δε ότι η φορολογική απαλλαγή, της οποίας τυγχάνουν οι ημεδαπές εταιρίες που λαμβάνουν μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως, στηρίζεται στην υπόθεση ότι τα κέρδη της διανεμούσας μερίσματα εταιρίας φορολογήθηκαν βάσει του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή. Η απαλλαγή προσομοιάζει, συνεπώς, με την παροχή πιστώσεως φόρου υπολογιζομένης βάσει του εν λόγω ονομαστικού φορολογικού συντελεστή, συνεπώς ο Βρετανός νομοθέτης θα μπορούσε, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή του φορολογικού συστήματος, να λάβει υπόψη, και στο πλαίσιο της μεθόδου του συμψηφισμού, τον ισχύοντα για τη διανεμόυσα εταιρία ονομαστικό φορολογικό συντελεστή και όχι τον φόρο που αυτή όντως κατέβαλε.

Το αιτούν δικαστήριο ζητεί, επίσης, να διευκρινιστεί αν η εγκατεστημένη σε ορισμένο κράτος μέλος εταιρία, η οποία ελέγχει με το ποσοστό συμμετοχής της εταιρία εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, μπορεί να επικαλεστεί τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, προκειμένου να αμφισβητήσει τη συμβατότητα προς το δίκαιο της Ένωσης της φορολογικής μεταχειρίσεως που επιφυλάσσει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους στα μερίσματα που λαμβάνει η εν λόγω θυγατρική. Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της φορολογικής μεταχειρίσεως μερισμάτων προερχομένων από τρίτες χώρες, αρκεί η εξέταση του αντικειμένου της επίμαχης φορολογικής νομοθεσίας προκειμένου να εκτιμηθεί αν αυτή εμπίπτει στις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Όταν από το αντικείμενο μιας τέτοιας εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι αυτή εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση εταιρικών συμμετοχών που παρέχουν τη δυνατότητα ασκήσεως αναμφισβήτητης επιρροής στις αποφάσεις της οικείας εταιρίας και καθορισμού των δραστηριοτήτων της, δεν μπορεί να γίνει επίκληση ούτε των διατάξεων της Συνθήκης περί ελευθερίας εγκαταστάσεως, ούτε των διατάξεων της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

Αντιθέτως, μια εθνική ρύθμιση που αφορά τη φορολογική μεταχείριση μερισμάτων προερχομένων από τρίτη χώρα η οποία, όπως η επίμαχη βρετανική ρύθμιση, δεν εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η μητρική εταιρία ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διανεμόυσα τα μερίσματα εταιρία, πρέπει να εξεταστεί βάσει των διατάξεων της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Μια εγκατεστημένη σε ορισμένο κράτος μέλος εταιρία μπορεί, συνεπώς, να επικαλεστεί τις διατάξεις αυτές προκειμένου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της εν

λόγω ρυθμίσεως, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής της στη διανέμουσα μερίσματα εταιρία η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582